

КОНВЕНЦИЯ
ОТНОСНО КОМПЕТЕНТОСТТА, ПРИЗНАВАНЕТО И
ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА СЪДЕБНИ РЕШЕНИЯ
ПО ГРАЖДАНСКИ И ТЪРГОВСКИ ДЕЛА

ПРЕАМБЮЛ

ВИСОКОДОГОВАРЯЩИТЕ СТРАНИ ПО НАСТОЯЩАТА КОНВЕНЦИЯ,

РЕШЕНИ да укрепят правната защита на лицата установени на техните територии,

КАТО ИМАТ ПРЕДВИД, че за тази цел е необходимо да се определи международната юрисдикция на съдилищата, да се улесни признаването и да се въведе ускорена процедура за гарантиране на прилагането на съдебни решения, оригинални документи и съдебни спогодби,

КАТО ОСЪЗНАВАТ връзките помежду им, които са утвърдени в икономическата област от споразуменията за свободна търговия, сключени между Европейската общност и определени държави от Европейската асоциация за свободна търговия,

КАТО ИМАТ ПРЕДВИД:

- Брюкселската конвенция от 27 септември 1968 г. относно подведомствеността и изпълнението на съдебни решения в областта на гражданското и търговското право, изменена с конвенциите за присъединяване при последователните разширявания на Европейския съюз,
- Конвенцията от Лугано от 16 септември 1988 г. относно компетентността и изпълнението на съдебни решения по граждански и търговски дела, която разширява прилагането на правилата на Брюкселската конвенция от 1968 г. за определени държави, членки на Европейската асоциация за свободна търговия,
- Регламент (ЕО) № 44/2001 на Съвета от 22 декември 2000 относно компетентността, признаването и изпълнението на съдебни решения по граждански и търговски дела, който замени горепосочената Брюкселска конвенция,
- Споразумението между Европейската общност и Кралство Дания относно компетентността, признаването и изпълнението на съдебни решения по граждански и търговски дела, подписано в Брюксел на 19 октомври 2005 г.,

УБЕДЕНИ, че разширяването на прилагането на принципите, посочени в Регламент (ЕО) № 44/2001 по отношение на договарящите се страни по настоящата конвенция ще задълбочи правното и икономическо сътрудничество,

В ТЯХНОТО ЖЕЛАНИЕ ДА гарантират колкото се може по-уеднаквено тълкуване на настоящия документ,

РЕШИХА, в този дух, да сключат настоящата конвенция и

СЕ СПОРАЗУМЯХА ЗА СЛЕДНОТО:

ДЯЛ I

ОБХВАТ

ЧЛЕН 1

1. Настоящата конвенция се прилага по отношение на граждански и търговски дела независимо от естеството на съда или правораздавателния орган. Тя не обхваща данъчни, митнически или административни дела.

2. Настоящата конвенция не се прилага по отношение на:

а) гражданското състояние, правоспособността и дееспособността на физическите лица, имуществени права, произтичащи от брачни правоотношения, завещания и наследяване;

б) производства, свързани с обявяването на дружества или други юридически лица в несъстоятелност, конкордати и аналогични производства;

в) социално осигуряване;

г) арбитраж.

3. По смисъла на настоящата конвенция, под термина „държава, обвързана по настоящата конвенция“ се разбира всяка държава, която е договаряща страна по настоящата конвенция или държава-членка на Европейската общност. Това също може да означава и Европейската общност.

ДЯЛ II

КОМПЕТЕНТНОСТ

РАЗДЕЛ I

Общи разпоредби

ЧЛЕН 2

1. При условията на настоящата конвенция, искове срещу лицата, които имат местоживеене в държава, обвързана по настоящата конвенция, независимо от тяхното гражданство, се предявяват пред съдилищата на тази държава.
2. Лица, които не са граждани на държавата, обвързана по настоящата конвенция, в която имат местоживеене, се подчиняват на правилата за компетентност, които са приложими по отношение на гражданите на тази държава.

ЧЛЕН 3

1. Срещу лица, които имат местоживеене в държава, обвързана по настоящата конвенция, могат да бъдат предявявани иски в съдилищата на друга държава, обвързана по настоящата конвенция само при съблюдаване на правилата, установени в раздели от 2 до 7 от настоящия дял.
2. По-специално правилата за национална компетентност, установени в приложение I, няма да се прилагат в техен ущърб.

ЧЛЕН 4

1. Ако ответникът няма местоживеене в държава, обвързана по настоящата конвенция, компетентността на съдилищата на всяка държава, обвързана по настоящата конвенция, при условията на членове 22 и 23, ще се определя от правото на тази държава.
2. По отношение на такъв ответник всяко лице, което има местоживеене в държава, обвързана по настоящата конвенция, може независимо от неговото гражданство да се ползва в тази държава от действащите там правила за компетентност, и по-специално от тези, уточнени в приложение I, по същия начин както гражданите на тази държава.

РАЗДЕЛ 2

СПЕЦИАЛНА КОМПЕТЕНТНОСТ

ЧЛЕН 5

Срещу лице, което има местоживеене в държава, обвързана по настоящата конвенция, може да бъде предявен иск в друга държава, обвързана по настоящата конвенция:

1. а) По дела, свързани с договор: в съдилищата по мястото на изпълнение на въпросното задължение;
- б) За целите на настоящата разпоредба и освен ако не е договорено друго, мястото на изпълнение на въпросното задължение е:
 - в случая на продажба на стоки, мястото в държава, обвързана по настоящата конвенция, където съгласно договора стоките са доставени или е следвало да бъдат доставени;
 - в случая на предоставяне на услуги, мястото в държава, обвързана по настоящата конвенция, където съгласно договора услугите са били предоставени или е трябвало да бъдат предоставени.
- в) Ако не се прилага буква б), се прилага буква а);

2. по дела за издръжка:
 - а) в съдилищата на мястото, където получаващият издръжката има местоживеене или обичайно пребиваване; или
 - б) в съда който, според правото на съда, е компетентен да разглежда производства относно гражданското състояние на лице, ако делото за издръжка, е свързано с това производство, освен ако тази компетентност се основава единствено на гражданството на една от страните; или
 - в) в съда който, според правото на съда, е компетентен да разглежда производства относно родителска отговорност, ако делото за издръжка, е свързано с това производство, освен ако тази компетентност се основава единствено на гражданството на една от страните;
3. по дела относно гражданска отговорност, *delict* или *quasi delict*, в съдилищата на мястото, където е настъпило или може да настъпи вредоносното събитие;
4. по отношение на граждански иск за вреди или реституция, вследствие на деяние, което води до наказателно производство, в съда, сезиран с това производство, доколкото този съд, съгласно своето право, е компетентен да разглежда граждански иски;

5. по отношение на спорове, произтичащи от дейността на клон, агенция или друг вид представителство в съдилищата на мястото, където е разположен клонът, агенцията или представителството;
6. в качеството на учредител, доверителен собственик (trustee) или бенефициер на доверителна собственост (trust), създадена по силата на закон или на писмен документ, или устно и доказана писмено в съдилищата на държава, обвързана по настоящата конвенция, където се намира доверителната собственост (trust);
7. по отношение на спор относно плащане на възнаграждение, искано във връзка със спасяване на товар или навло, в съда, в обсега на чиято компетентност:
 - а) е бил задържан с цел да се обезпечи това плащане, или
 - б) е могъл да бъде задържан, но е дадена гаранция или друго обезпечение,

при условие че настоящата разпоредба се прилага само ако се претендира, че ответникът има права върху товара или навлото, или е имал такива права по време на спасяването им.

ЧЛЕН 6

Срещу лице с местоживеене в държава, обвързана по настоящата конвенция, може също така да бъде предявен иск:

1. когато то е един от множество ответници в съдилищата по местоживеене на всеки от тях, при условие че исковите са в такава тясна връзка, че е целесъобразно те да бъдат разгледани и разрешени заедно, за да се избегне риска от постановяване на противоречиви съдебни решения, постановени в отделни производства;
2. като трета страна по дело за поръчителство или гаранция или в друго производство на трета страна, в съда, сезиран с първоначалното дело, освен ако това дело е заведено единствено с цел това лице да бъде отклонено от компетентността на съда, който би бил компетентен по неговото дело;
3. по насрещен иск, произтичащ от същия договор или факти, на които се основава първоначалният иск, в съда, пред който е висящо първоначалното дело;
4. по дела във връзка с договор, ако процедурата може да се съчетае с процедура срещу същия ответник, по дела относно вещни права върху недвижими вещи, в съда на държава, обвързана по настоящата конвенция, където е разположен имотът.

ЧЛЕН 7

Когато по силата на настоящата конвенция, съд в държава, обвързана по настоящата конвенция, е компетентен за действия във връзка с отговорност, произтичаща от използването или дейността на кораб, този съд или който и да е друг съд, който по силата на вътрешното право на тази държава е заместен за тази цел, също така ще е компетентен по отношение на иски за ограничаване на тази отговорност.

РАЗДЕЛ 3

КОМПЕТЕНТНОСТ ПО ДЕЛА ВЪВ ВРЪЗКА СЪС ЗАСТРАХОВАНЕ

ЧЛЕН 8

По дела във връзка със застраховане компетентността се определя от нормите на настоящия раздел, без да се засягат разпоредбите на член 4 и член 5, параграф 5.

ЧЛЕН 9

1. Срещу застраховател с местоживееене в държава, обвързана по настоящата конвенция, може да бъде предявен иск:

а) в съдилищата на държавата, където има местоживееене, или

б) в друга държава, обвързана по настоящата конвенция, в случай на процесуални действия, извършени от притежателя на полицата, застрахования или ползвателя, в съдилищата по мястото, където ищецът има местоживеене, или

в) ако той е съзастраховател, в съдилищата на държава, обвързана по настоящата конвенция, в която е предявен иск срещу основния застраховател.

2. Застраховател, който няма местоживеене в държава, обвързана по настоящата конвенция, но има клон, агенция или друго представителство в една от държавите, обвързани по настоящата конвенция, по отношение на спорове, произтичащи от дейността на клона, агентството или представителството, ще се счита, че има местоживеене в тази държава.

ЧЛЕН 10

По отношение на застраховка за отговорност или застраховка на недвижима собственост срещу застрахователя може наред с това да бъде предявен иск в съдилищата, където е настъпило вредоносното събитие. Същото се прилага и ако движимо и недвижимо имущество се покрива от една и съща застрахователна полица, и двете са неблагоприятно засегнати от едно и също случайно събитие.

ЧЛЕН 11

1. По отношение на застраховка за отговорност застрахователят също така може, ако законът на съда го позволява, да бъде призован по дело, което увредената страна е предприела срещу застрахования.

2. Членове 8, 9 и 10 се прилагат по отношение на искиове, предявени от увредената страна пряко срещу застрахователя, когато такива преки искиове са разрешени.

3. Ако правото, приложимо спрямо такива преки искиове, предвижда, че притежателят на полицата или застрахованият могат да бъдат присъединени като страни по делото, същият съд е компетентен по отношение на тях.

ЧЛЕН 12

1. Без да се засяга разпоредбата на член 11, параграф 3, застрахователят може да започне дело само в съдилищата на държава, обвързана по настоящата конвенция, в която ответникът има местоживеене, независимо дали той се явява притежател на полицата, застрахован или бенефициер.

2. Разпоредбите на настоящия раздел не засягат правото да се предяви насрещен иск в съда, в който в съответствие с този раздел е висящо основното дело.

ЧЛЕН 13

Разпоредбите на настоящия раздел могат да се дерогират само със споразумение:

1. което е сключено след възникване на спора, или
2. което допуска притежателят на полицата, застрахованият или бенефициерът да започнат дело в съдилища, различни от тези, посочени в този раздел, или

3. което е сключено между притежател на полица и застраховател, ако и двамата по време на сключване на договора имат местоживееене или обичайно пребиваване в една и съща държава, обвързана по настоящата конвенция, и което споразумение предоставя компетентност на съдилищата на тази държава, дори ако вредоносното събитие се случи в чужбина, при условие че това споразумение не противоречи на законодателството на тази държава, или
4. което е сключено с притежател на полица, който няма местоживееене в държава, обвързана по настоящата конвенция, освен дотолкова, доколкото застраховката е задължителна или е относно недвижима собственост в държава, обвързана по настоящата конвенция, или
5. което се отнася до договор за застраховка дотолкова, доколкото покрива един или повече от рисковете по член 14.

ЧЛЕН 14

Рисковете по член 13, параграф 5 са следните:

1. всякаква загуба или вреда на:
 - а) морски кораби, инсталации, разположени край бреговете или в открито море, или въздухоплавателно средство, произтичащи от рискове, които са във връзка с използването им за търговски цели;

- б) транзитни стоки, различни от багажа на пътниците, когато транзитът се състои или включва товар на такива кораби или въздухоплавателни средства;
2. всякаква отговорност, различна от тази за телесна повреда на пътници или загуба или увреждане на багажа им:
 - а) произтичаща от използването или дейността на кораби, инсталации или въздухоплавателни средства, както са указани в точка 1, буква а), доколкото по отношение на последните законодателството на държава, обвързана по настоящата конвенция, в която е регистрирано въздухоплавателното средство, не забранява клаузи за предоставяне на компетентност срещу такива рискове;
 - б) за загуба или повреда, причинени от транзитни стоки, както са описани в точка 1, буква б);
 3. всякаква финансова загуба във връзка с използването или дейността на кораби, инсталации или въздухоплавателни средства, както са указани в точка 1, буква а), и по-специално загуба на редовен или чартърен товар;
 4. всякакъв риск или интерес във връзка с някои от тези по точки 1 - 3;
 5. независимо от точки 1 - 4, всякакви големи рискове.

РАЗДЕЛ 4

КОМПЕТЕНТНОСТ ПРИ ПОТРЕБИТЕЛСКИ ДОГОВОРИ

ЧЛЕН 15

1. По отношение на дела във връзка с договор, сключен от лице — потребител, за цел която може да се приеме, че е извън неговата търговска дейност или професия, компетентността се определя от разпоредбите в настоящия раздел, без да се засяга разпоредбата на член 4 и член 5, параграф 5, ако:

- а) се отнася за договор за продажба на стоки на изплащане чрез вноски на кредит, или
- б) се отнася за договор за заем, изплатим на части, или за някаква друга форма на кредит, предоставен за финансиране на продажбата на стоки, или
- в) във всички останали случаи, договорът е сключен с лице, което извършва търговски или професионални дейности в държава, обвързана по настоящата конвенция, където потребителят има местоживееене, или който с всички средства насочва дейностите си към тази държава или към няколко държави, включително тази държава, и договорът попада в обхвата на тези дейности.

2. Когато потребител сключи договор със страна, която не е с местоживееене в държава, обвързана по настоящата конвенция, но има клон, агенция или друго представителство в някоя от държавите, обвързани по настоящата конвенция, тази страна по отношение на спорове, възникнали от дейността на този клон, агенция или представителство, ще се счита с местоживееене в тази държава.

3. Настоящият раздел няма да се прилага по отношение на договор за транспорт, различен от договора, който в цената си включва предоставянето на комбинация от пътуване и настаняване.

ЧЛЕН 16

1. Потребител може да заведе дело срещу другата страна по договора или в съдилищата на държава, обвързана по настоящата конвенция, в която тази страна има местоживееене, или в съдилищата по мястото, където има местоживееене потребителят.

2. Другата страна по договора може да заведе дело срещу потребител от другата страна по договора само в съдилищата на държава, обвързана по настоящата конвенция, където има местоживееене потребителят.

3. Настоящият член не засяга правото да се предяви насрещен иск в съда, пред който в съответствие с настоящия раздел е висящ първоначалният иск.

ЧЛЕН 17

Разпоредбите на настоящия раздел могат да се дерогират само със споразумение:

1. което е сключено след възникване на спора, или

2. което допуска потребителят да започне дело в съдилища, различни от тези, посочени в този раздел, или
3. което е сключено между потребителя и другата страна по договора, и двамата от които по времето на сключване на договора са имали местоживееене или обичайно пребиваване в една и съща държава, обвързана по настоящата конвенция, и което предоставя компетентност на съдилищата на тази държава, при условие че това споразумение не противоречи на законодателството на тази държава.

РАЗДЕЛ 5

КОМПЕТЕНТНОСТ ПРИ ИНДИВИДУАЛНИ ТРУДОВИ ДОГОВОРИ

ЧЛЕН 18

1. По дела във връзка с индивидуални трудови договори компетентността се определя от разпоредбите на настоящия раздел, без да се засягат разпоредбите на член 4 и член 5, параграф 5.
2. Когато заето лице сключи индивидуален трудов договор с работодател, който няма местоживееене в държава, обвързана по настоящата конвенция, но има клон, агенция или друго представителство в някоя от държавите, обвързани по настоящата конвенция, работодателят по отношение на спорове, възникнали във връзка с дейността на клона, агенцията или представителството, ще се счита, че има местоживееене в тази държава.

ЧЛЕН 19

Срещу работодател с местоживеене в държава, обвързана по настоящата конвенция, може да бъде предявен иск:

1. в съдилищата на държавата, където има местоживеене; или
2. в друга държава, обвързана по настоящата конвенция:
 - а) в съдилищата по мястото, където работодателят обичайно осъществява дейността си, или в съдилищата по мястото, където последно е осъществявал дейност; или
 - б) ако зетото лице не осъществява обичайно или не е осъществявал обичайно дейността си в никоя държава, в съдилищата по мястото, където дейността, за която е наето зетото лице, е разположена или е била разположена.

ЧЛЕН 20

1. Работодател може да започне дело само в съдилищата на държавата, обвързана по настоящата конвенция, където работникът или служителят имат местоживеене.
2. Разпоредбите на настоящия раздел не засягат правото да се предяви насрещен иск в съда, в който в съответствие с настоящия раздел е висящо основното дело.

ЧЛЕН 21

Разпоредбите на настоящия раздел могат се дерогират само със споразумение за предоставяне на компетентност:

1. което е сключено след възникване на спора; или
2. което допуска заетото лице да заведат дело в съдилища, различни от тези, указани в настоящия раздел.

РАЗДЕЛ 6

ИЗКЛЮЧИТЕЛНА КОМПЕТЕНТНОСТ

ЧЛЕН 22

Следните съдилища ще притежават изключителна компетентност независимо от местоживеенето:

1. по дела, които имат за предмет вещни права върху недвижим имот или договор за наем на недвижим имот, съдилищата на държавата, обвързана по настоящата конвенция, където е разположен имотът.

Въпреки това, по дела, които имат за предмет договор за наем на недвижим имот, сключен за временно ползване за максимален срок от шест последователни месеца, са компетентни съдилищата на държавата, обвързана по настоящата конвенция, където има местоживеене ответникът, при условие че наемателят е физическо лице и че наемодателят и наемателят имат местоживеене в една и съща държава, обвързана по настоящата конвенция;

2. по дела, които имат за предмет действителността на създаването, недействителност или прекратяване на търговски дружества или други юридически лица или сдружения на физически или юридически лица, или действителността на решения на техните органи, съдилищата на държавата, обвързана по настоящата конвенция, в която има седалище търговското дружество, юридическото лице или сдружението. За да се определи това седалище, съдът прилага своите правила на международното частно право;
3. по дела, които имат за предмет действителността на вписванията в публични регистри, съдилищата на държавата, обвързана по настоящата конвенция, където се води регистърът;
4. по дела във връзка с регистрацията или действителността на патенти, марки, дизайни или други подобни права, за които се изисква да бъдат депозирани или регистрирани, независимо дали за това е предявен иск или въпросът е повдигнат инцидентно, съдилищата на държавата, обвързана по настоящата конвенция, в която е подадена заявка за депозиране или регистрацията, или депозирането или регистрацията са извършени, или се смятат за извършени съгласно инструмент на Общността или по силата на международна конвенция.

Без да се засяга компетентността на Европейската патентна служба по силата на Конвенцията за предоставяне на европейски патенти, подписана в Мюнхен на 5 октомври 1973 г., съдилищата на всяка държава, обвързана по настоящата конвенция, ще имат изключителна компетентност, независимо от местоживеенето, по дела във връзка с регистрацията или действителността на всеки европейски патент, предоставен на тази държава, независимо дали за това е предявен иск или въпросът е повдигнат инцидентно;

5. по дела във връзка с изпълнението на съдебни решения, съдилищата на държава, обвързана по настоящата конвенция, в която съдебното решение е било или трябва да бъде изпълнено.

РАЗДЕЛ 7

ПРОРОГАЦИЯ НА КОМПЕТЕНТНОСТ

ЧЛЕН 23

1. Ако страните, една или повече от които имат местоживеене в държава, обвързана по настоящата конвенция, са се договорили, че съд или съдилищата на държава, обвързана по настоящата конвенция, са компетентни за разрешаване на всякакви спорове, които са възникнали или които могат да възникнат във връзка с определено правоотношение, този съд или тези съдилища имат компетентност. Тази компетентност е изключителна, освен ако страните са уговорили друго. Споразумението за предоставяне на компетентност се сключва:

- а) писмено или устно, потвърдено с писмени доказателства, или

- б) във форма, която е съобразена с практиките, които страните са установили помежду си, или
- в) в международната търговия, във форма, която е съобразена с обичая, който страните познават или е трябвало да познават и който в тази търговска дейност е широкоизвестен на страните и редовно се съблюдава от страните по договори от вида, приложим в конкретната търговска дейност.
2. Всяко общуване по електронен път, което осигурява траен запис на споразумението е равностойно на „писмена форма“.
3. Когато се сключи такова споразумение между страни, никоя от които няма местоживееене в държава, обвързана по настоящата конвенция, съдилищата на други държави, обвързани по настоящата конвенция, не са компетентни по отношение на споровете им, освен ако съдът или съдилищата, които са избрани, са отказали от компетентност.
4. Съдът или съдилищата на държава, обвързана по настоящата конвенция, на които е предоставена компетентност чрез акт за учредяване на доверителна собственост (trust), имат изключителна компетентност по всяко дело, заведено срещу учредител, доверителен собственик (trustee) или бенефициер, ако става дума за отношенията между тези лица или за техните права или задължения във връзка с доверителната собственост (trust).
5. Споразумения или разпоредби на акт за учредяване на доверителна собственост (trust), с които се предоставя компетентност, нямат правно действие, ако противоречат на членове 13, 17 или 21, или съдилищата, чиято компетентност те претендират да изключат, имат изключителна компетентност по силата на член 22.

ЧЛЕН 24

Извън компетентността, която произтича от други разпоредби на настоящата конвенция, компетентен е този съд на държава, обвързана по настоящата конвенция, пред който се яви ответникът. Това правило не се прилага, когато ответникът се явява, за да оспори подсъдността на съда, или когато друг съд има изключителна компетентност по силата на член 22.

РАЗДЕЛ 8

ПРОВЕРКА НА КОМПЕТЕНТНОСТТА И ДОПУСТИМОСТТА

ЧЛЕН 25

Когато съд на държава, обвързана по настоящата конвенция, е сезиран с иск, който основно засяга дело, по отношение на което съдилищата на друга държава, обвързана по настоящата конвенция, имат изключителна компетентност по силата на член 22, той служебно прогласява, че не е компетентен.

ЧЛЕН 26

1. Когато срещу ответник с местоживеене в една държава, обвързана по настоящата конвенция, е предявен иск в съд на друга държава, обвързана по настоящата конвенция, и той не се яви в своя защита, съдът служебно прогласява, че не е компетентен, освен ако компетентността му произтича от разпоредбите на настоящата конвенция.

2. Съдът спира разглеждането на делото дотогава, докато не бъде доказано, че ответникът е могъл да получи документа за образуване на производство или равностоен документ в достатъчен срок, който да му позволи да организира защитата си, или че са били предприети всички необходими стъпки за тази цел.

3. Разпоредбите на параграф 2, член 15 от Хагската конвенция от 15 ноември 1965 г. относно връчването в чужбина на съдебни и извънсъдебни документи по граждански и търговски дела се прилагат, ако документът за образуване на производството или равностойният документ трябва да се предадат от една държава, обвързана по настоящата конвенция в друга, съобразно настоящата конвенция.

4. Държави-членки на Европейската общност, обвързани по Регламент (ЕО) № 1348/2000 на Съвета от 29 май 2000 г. или по Споразумението между Европейската общност и Кралство Дания относно връчването на съдебни и извънсъдебни документи по граждански и търговски дела, подписано в Брюксел на 19 октомври 2005 г., прилагат в отношенията помежду си разпоредбите на член 19 от този регламент, ако документът, с който се образува производството или друг равностоен документ е трябвало да бъдат предадени съобразно този регламент или това споразумение.

РАЗДЕЛ 9

ВИСЯЩ ПРОЦЕС (LIS PENDENS) – СВЪРЗАНИ ИСКОВЕ

ЧЛЕН 27

1. Когато дела с един и същи предмет и между същите страни са заведени в съдилищата на различни държави, обвързани по настоящата конвенция, всеки друг съд, различен от първия сезиран, спира разглеждането на делото служебно докато бъде установена компетентността на първия сезиран съд.
2. Когато бъде установена компетентността на първия сезиран съд, всеки друг съд, различен от първия сезиран съд, се отказва от компетентност в полза на този съд.

ЧЛЕН 28

1. Когато свързани иски са висящи пред съдилища от различни държави, обвързани по настоящата конвенция, всеки съд, различен от първия сезиран съд, може да спре разглеждането на делото.
2. Когато тези иски са висящи на първа инстанция, всеки съд, различен от първия сезиран съд, може също така, по молба на една от страните да се откаже от компетентност, ако първият сезиран съд е компетентен по отношение на въпросните иски и правото му допуска тяхното обединяване.

3. За целите на настоящия член исковете се смятат за свързани, когато те се намират в такава тясна връзка помежду си, че е целесъобразно да бъдат разгледани и решени заедно, за да се избегне рискът от противоречащи си съдебни решения, постановени в отделни производства.

ЧЛЕН 29

Когато действията се предприемат в рамките на изключителната подсъдност на няколко съдилища, всеки друг съд, различен от първоначално сезирания, ще отхвърля подсъдността си в полза на този съд.

ЧЛЕН 30

За целите на настоящия раздел съдът ще се счита сезиран:

1. в момента, когато документът за образуване на производството или равностоен документ е внесен в съда, при условие че ищецът впоследствие не е пропуснал да предприеме изискуемите стъпки, за да се осъществят действия по отношение на ответника, или
2. ако документът трябва да бъде връчен, преди да е внесен в съда, в момента, когато е получен от отговорната за връчването служба, при условие че ищецът впоследствие не е пропуснал да предприеме изискуемите стъпки, за да внесе документа в съда.

РАЗДЕЛ 10

ВРЕМЕННИ, ВКЛЮЧИТЕЛНО ОХРАНИТЕЛНИ, МЕРКИ

ЧЛЕН 31

Може да се подаде заявление пред съдилищата на държава, обвързана по настоящата конвенция, за такива временни, включително охранителни, мерки, каквито съществуват съгласно законодателството на тази държава, дори ако съгласно настоящата конвенция съдилищата на друга държава, обвързана по настоящата конвенция, са компетентни по съществуващото на делото.

ДЯЛ Ш

ПРИЗНАВАНЕ И ИЗПЪЛНЕНИЕ

ЧЛЕН 32

За целите на настоящата конвенция „съдебно решение“ означава всякакво съдебно решение, постановено от съд или правораздавателен орган на държава, обвързана по настоящата конвенция, както и да се нарича съдебното решение, включително декрет, разпореждане, решение или заповед за изпълнение, както и определенията за разходите или разноските от служител на съда.

РАЗДЕЛ 1

ПРИЗНАВАНЕ

ЧЛЕН 33

1. Съдебно решение, което е постановено в държава, обвързана по настоящата конвенция, се признава в другата държава, обвързана по настоящата конвенция, без да се изисква каквато и да е специална процедура.
2. Всяка заинтересувана страна, която изисква признаването на съдебно решение като основен въпрос при един спор, може в съответствие с процедурите, установени в раздели 2 и 3 от настоящия дял, да поиска решение, с което да се признае съдебното решение.
3. Ако изходът на дело в съд на държава, обвързана по настоящата конвенция, зависи от произнасянето по инцидентно възникнал въпрос, този съд е компетентен по отношение на този въпрос.

ЧЛЕН 34

Съдебното решение не се признава:

1. ако признаването явно противоречи на публичната политика в държавата, в която се иска признаване;

2. когато то е постановено в отсъствие на страната, ако на ответника не е връчен документът за образуване на производството или равностоен документ в достатъчен срок, за да има възможност да организира защитата си, освен ако ответникът не е успял да започне дело за оспорване на съдебното решение, когато е било възможно да стори това;
3. ако то противоречи на съдебно решение, постановено по спор между същите страни в държавата, в която се иска признаване;
4. ако то противоречи на по-рано постановено съдебно решение, постановено в друга държава, обвързана по настоящата конвенция, или в трета държава по същия предмет и между същите страни, при условие че по-ранното съдебно решение отговаря на условията, необходими за признаването му в сезираната държава.

ЧЛЕН 35

1. Освен това, съдебно решение не се признава, ако то противоречи на раздели 3, 4 или 6 от дял II, както и в случаите, предвидени в член 68. Признаването на съдебното решение не може да бъде отказано в случаите, предвидени в член 64, параграф 3 или член 67, параграф 4.
2. При проверката на основанията за компетентността по предходния параграф съдът или органът, който е сезиран, е обвързан от фактическите констатации, на основата на които съдът на държавата по произход е определил своята компетентност.

3. При спазване на параграф 1 не може да бъде преразглеждана компетентността на съда на държавата по произход. Критерият за публична политика, посочен в член 34, параграф 1, не може да се прилага по отношение на правилата относно компетентността.

ЧЛЕН 36

При никакви обстоятелства не се допуска преразглеждане по същество на чуждестранно съдебно решение.

ЧЛЕН 37

1. Съд на държава, обвързана по настоящата конвенция, в който се иска признаване на съдебно решение, постановено в друга държава, обвързана по настоящата конвенция, може да спре разглеждането на делото, ако срещу съдебното решение е внесена обикновена жалба.

2. Съд на държава, обвързана по настоящата конвенция, в която се иска признаване на съдебно решение, постановено в Ирландия или в Обединеното кралство, може да спре разглеждането на делото, ако изпълнението е прекратено в държавата по произход, поради обжалване.

РАЗДЕЛ 2

ИЗПЪЛНЕНИЕ

ЧЛЕН 38

1. Съдебно решение, постановено в държава, обвързана по настоящата конвенция, и подлежащо на изпълнение в тази държава, се изпълнява в друга държава, обвързана по настоящата конвенция, когато по искане на всяка заинтересувана страна то бъде обявено за изпълняемо там.
2. При все това в Обединеното кралство такова съдебно решение се изпълнява в Англия и Уелс, в Шотландия или Северна Ирландия, когато по искане на всяка заинтересувана страна то е било вписано за изпълнение в съответната част от територията на Обединеното кралство.

ЧЛЕН 39

1. Молбата се подава пред съда или компетентната власт, посочен в списъка в приложение II.
2. Местната компетентност се определя според местоживеенето на страната, срещу която се иска изпълнение, или според мястото на изпълнение.

ЧЛЕН 40

1. Процедурата за подаване на молба се урежда от законодателството на държавата, където се иска изпълнението.
2. Молителят трябва да посочи съдебен адрес за връчване в съдебния район на съда, до който е подадена молбата. При все това, ако законодателството на държавата, където се иска изпълнение, не предвижда посочването на такъв адрес, молителят определя процесуален представител.
3. Към молбата се прилагат документите, посочени в член 53.

ЧЛЕН 41

Съдебното решение се обявява за изпълняемо веднага след завършване на формалностите по член 53 без да се прави преразглеждане по членове 34 и 35. Страната, по отношение на която се иска изпълнение, няма право през този етап от производството да прави изявления по молбата.

ЧЛЕН 42

1. Решението по молбата за декларация за изпълняемост се съобщава незабавно на молителя в съответствие с процедурата, установена от законодателството на държавата, където се иска изпълнение.
2. Декларацията за изпълняемост се връчва на страната, срещу която се иска изпълнение, заедно със съдебното решение, ако то все още не е било връчено на тази страна.

ЧЛЕН 43

1. Решението по молбата за декларация за изпълняемост може да се обжалва от всяка от страните.
2. Жалбата се внася пред съда, посочен в списъка в приложение III.
3. Жалбата се разглежда в съответствие с процесуалните правила за състезателните производства.
4. Ако страната, срещу която се иска изпълнение, не се яви пред съда, сезиран с жалба, повдигната от молителя, се прилага член 26, параграфи от 2 до 4, дори когато страната, срещу която се иска изпълнение, няма местоживееене в някоя от държавите, обвързани по настоящата конвенция.

5. Жалба срещу декларацията за изпълняемост се внася до един месец от връчването на декларацията. Ако страната, срещу която се иска изпълнение, има местоживеене в държава, обвързана по настоящата конвенция, различна от тази, в която е издадена декларацията за изпълняемост, срокът за обжалване е два месеца и тече от датата на връчването, било лично на страната, или по нейното местоживеене. Не се допуска удължаване на срока поради голяма отдалеченост.

ЧЛЕН 44

Решението, постановено по жалбата, може да бъде обжалвано по реда, посочен в приложение IV.

ЧЛЕН 45

1. Съдът, пред който е подадена жалбата съгласно член 43 или 44, отказва или отменя декларация за изпълняемост само на някое от основанията по членове 34 и 35. Той произнася решението си незабавно.

2. При никакви обстоятелства не се допуска преразглеждане на чуждестранно съдебно решение по същество.

ЧЛЕН 46

1. Съдът, пред който е подадена жалбата по член 43 или 44, по искане на страната, срещу която се иска изпълнение, може да спре производството, ако срещу съдебното решение в държавата по произход е подадена обикновена жалба или ако все още не е изтекъл срокът за подаване на такава жалба; в последния случай съдът може да посочи срока, в рамките на който трябва да се подаде жалбата.
2. Когато съдебното решение е постановено в Ирландия или Обединеното кралство, всяка форма на обжалване, предвидена в държавата по произход, ще се счита за обикновена жалба за целите на параграф 1.
3. Съдът може да постанови изпълнението и в зависимост от даване на обезпечение, определено от него.

ЧЛЕН 47

1. Когато едно съдебно решение трябва да бъде признато в съответствие с настоящата конвенция, нищо не възпрепятства молителя да се възползва от временни, включително охранителни, мерки в съответствие със законодателството на сезираната държава, без да се изисква декларацията за изпълняемост по член 41.

2. Декларацията за изпълняемост съдържа в себе си оправомощаване да се предприемат всякакви охранителни мерки.

3. По време на срока за обжалване съгласно член 43, параграф 5 на декларацията за изпълняемост и произнасяне по жалбата, не могат да се предприемат никакви други мерки за изпълнение освен охранителни срещу имуществото на страната, срещу която се иска изпълнение.

ЧЛЕН 48

1. Когато чуждестранно съдебно решение е постановено по отношение на няколко дела и декларацията за изпълняемост не може да бъде издадена за всички от тях, съдът или компетентният орган я издава за едно или повече от тях.

2. Молител може да изисква декларация за изпълняемост и само по отношение на части от съдебно решение.

ЧЛЕН 49

Чуждестранно съдебно решение, с което се нарежда периодично плащане посредством глоби, е изпълняемо в държавата, където се иска изпълнение, само ако размерът на плащането е бил окончателно определен от съдилищата на държавата по произход на съдебното решение.

ЧЛЕН 50

1. Молител, който в държавата по произход се е възползвал от цялостна или частична правна помощ или е бил освободен от разходи или разноски, има право в производството, указано в настоящия раздел, да се ползва от най-благоприятната правна помощ или от най-голямото освобождаване от разходи и разноски, които се предвиждат съгласно правото на сезираната държава.

2. При все това, молител, който изисква прилагане на решение, постановено от административен орган в Дания, в Исландия или в Норвегия по отношение на издръжка може, в сезираната държава, да предяви ползите по параграф 1, ако представи декларация от датското, исландското или норвежкото Министерство на правосъдието, която да удостоверява, че той отговаря на икономическите изисквания за отпускане на пълна или частична правна помощ или освобождаване от разходи или разноски.

ЧЛЕН 51

Няма да се иска никакво обезпечение, гаранция или депозит, както и да са описани, от страната, която в една държава, обвързана по настоящата конвенция, моли за изпълнение на съдебно решение, постановено в друга държава, обвързана по настоящата конвенция, въз основа на обстоятелството, че тя е чужд гражданин или че няма местоживееене или пребиваване в държавата, в която се иска изпълнение.

ЧЛЕН 52

В производството за издаване на декларация за изпълняемост в държавата, където се иска изпълнение, не може да се изискват каквито и да е такси, изчислени въз основа на цената на въпросния иск.

РАЗДЕЛ 3

ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ

ЧЛЕН 53

1. Една страна, която иска признаване или подава молба за декларация за изпълняемост, представя копие от съдебното решение, което отговаря на необходимите условия за установяване на автентичността му.
2. Страна, която кандидатства за декларация за изпълняемост, също така представя сертификата, указан в член 54, без да се засяга член 55.

ЧЛЕН 54

Съдът или компетентната власт на държава, обвързана по настоящата конвенция, където е постановено съдебно решение, издава по искане на всяка заинтересувана страна сертификат, съгласно стандартния формуляр, посочен в приложение V към настоящата конвенция.

ЧЛЕН 55

1. Ако сертификатът, посочен в член 54, не бъде представен, съдът или компетентната власт може да укаже срок за представянето му или да приеме равностоеен документ или, ако счита, че разполага с достатъчна информация преди това, може да не изиска представянето му.

2. Ако съдът или компетентната власт го изискват, представя се превод на документите. Преводът се заверява от лице, квалифицирано да направи това в една от държавите, обвързани по настоящата конвенция.

ЧЛЕН 56

Не се изисква легализация или друга подобна формалност по отношение на документите, посочени в член 53 или член 55, параграф 2, или по отношение на документ, който определя процесуален представител.

ДЯЛ IV

АВТЕНТИЧНИ ДОКУМЕНТИ И СЪДЕБНИ СПОГОДБИ

ЧЛЕН 57

1. Документ, който е формално съставен или регистриран като автентичен документ и има изпълнителна сила в някоя държава, обвързана по настоящата конвенция, се обявява за изпълняем в друга държава, обвързана по настоящата конвенция, по молба, направена в съответствие с процедурите, уредени в член 38 и следващите. Съдът, пред който е подадена жалба съгласно член 43 или 44, отказва или отменя декларация за изпълняемост само, ако изпълнението на документа явно противоречи на публичната политика в сезираната държава.
2. Уговорки във връзка със задължения за издръжка, постигнати с административните власти или удостоверени от тях, също така се считат за оригинални документи по смисъла на параграф 1.
3. Представеният документ трябва да отговаря на необходимите условия за установяване на автентичността му в държавата по произход.
4. Раздел 3 от дял III се прилага съответно. Компетентният орган в държава, обвързана по настоящата конвенция, където е изготвен или регистриран автентичен документ, издава по искане на всяка заинтересувана страна сертификат, съгласно стандартния формуляр в приложение VI към настоящата конвенция.

ЧЛЕН 58

Спогодба, която е одобрена от съд в хода на делото и която е изпълняема в държава, обвързана по настоящата конвенция, където е сключена, е изпълняема в сезираната държава при същите обстоятелства като оригиналните документи. Съдът или компетентният орган на държава, обвързана по настоящата конвенция, където е одобрена съдебната спогодба, издава по искане на всяка заинтересувана страна сертификат, съгласно стандартния формуляр в приложение V към настоящата конвенция.

ДЯЛ V

ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ

ЧЛЕН 59

1. За да определи дали една страна има местоживеене в държава, обвързана по настоящата конвенция, чиито съдилища са сезирани по дело, съдът прилага вътрешното си право.
2. Ако една страна няма местоживеене в държава, чиито съдилища са сезирани по дадено дело, тогава, за да се определи дали страната има местоживеене в друга държава, обвързана по настоящата конвенция, съдът прилага правото на тази държава-членка.

ЧЛЕН 60

1. За целите на настоящата конвенция, търговско дружество или друго юридическо лице, или сдружение на физически и юридически лица има местоживеене в мястото, където се намира тяхното:

а) седалище според устройствения акт; или

б) централно управление; или

в) основно място на стопанска дейност.

2. По отношение на Обединеното кралство и Ирландия „седалище според устройствения акт“ означава седалището по регистрация или когато няма такова седалище, мястото на вписване или, когато няма такова място, мястото, съгласно чието право е създадено.

3. За да се определи дали доверителната собственост (trust) се намира в държава, обвързана по настоящата конвенция, чиито съдилища са сезирани по делото, съдът прилага своите правила за международно частно право.

ЧЛЕН 61

Без да се засягат по-благоприятни разпоредби на националното право, лица, които имат местоживееене в държава, обвързана по настоящата конвенция и които са преследвани в наказателните съдилища на друга държава, обвързана по настоящата конвенция, на която не са граждани, за престъпление, което не е извършено умишлено, могат да бъдат защитавани от квалифицирани лица, дори ако те не се явят лично. При все това сезираният съд по делото може да нареди лично явяване. В случай на неявяване съдебното решение, постановено по гражданското дело, без засегнатото лице да е могло да организира защитата си, не трябва да бъде признато или изпълнено в другата държава, обвързана по настоящата конвенция.

ЧЛЕН 62

За целите на настоящата конвенция понятието „съд“ включва всякакви органи, определени от държава, обвързана по настоящата конвенция, като компетентни по дела, които са в обхвата на настоящата конвенция.

ДЯЛ VI

ПРЕХОДНИ РАЗПОРЕДБИ

ЧЛЕН 63

1. Настоящата конвенция се прилага само по отношение на заведени съдебни производства, които са образувани по отношение на документи, официално съставени или вписани като официални документи след влизането на същата в сила, в страната по произход, а в случаите, в които е необходимо признаване или изпълнение на решение или на официални документи – в сезираната държава.

2. При все това, ако съдебното производство в държавата по произход е образувано преди влизането в сила на настоящата конвенция, съдебни решения, постановени след датата на влизане в сила, се признават и изпълняват в съответствие с разпоредбите на дял III:

- а) ако производството в държавата по произход е образувано след влизането в сила на Конвенцията от Лугано от 16 септември 1988 г., както в държавата по произход, така и в сезираната държава;
- б) във всички други случаи, ако компетентността се основава на правила, които съответстват на предвидените или в дял II, или на конвенция, сключена между държавата по произход и сезираната държава, която е била в сила при образуване на производството.

ДЯЛ VII

ВРЪЗКА С РЕГЛАМЕНТ (ЕО) № 44/2001 НА СЪВЕТА И С ДРУГИ АКТОВЕ

ЧЛЕН 64

1. Настоящата конвенция не засяга действието в отношенията между държавите-членки на Европейската общност на Регламент (ЕО) № 44/2001 на Съвета относно компетентността, признаването и изпълнението на съдебни решения по граждански и търговски дела, със съответните му изменения, както и на Конвенцията относно подведомствеността и изпълнението на съдебни решения в областта на гражданското и търговското право, подписана в Брюксел на 27 септември 1968 г., и на Протокола за тълкуването на тази конвенция от Съда на Европейските общности, подписан в Люксембург на 3 юни 1971 г., изменен с конвенциите за присъединяване към въпросната конвенция и към въпросния протокол от страна на държавите, присъединяващи се към Европейските общности, както и със Споразумението между Европейската общност и Кралство Дания относно компетентността, признаването и изпълнението на съдебни решения по граждански и търговски дела, подписано в Брюксел на 19 октомври 2005 г.

2. При все това, настоящата конвенция се прилага във всички случаи:

- а) по дела за компетентност, където ответникът има местоживееене на територията на държава, където се прилага настоящата конвенция, но не се прилагат актовете, посочени в параграф 1 от настоящия член или в която съдилищата имат компетентност съгласно член 22, или 23 от настоящата конвенция;

б) във връзка с висящ процес (*lis pendens*) или със свързани иски, посочени в членове 27 и 28, когато производствата са образувани съответно в държава, където се прилага настоящата конвенция, но не се прилагат актовете, посочени в параграф 1 от настоящия член и в държава, където се прилага настоящата конвенция, както и актовете, посочени в параграф 1 от настоящия член;

в) по дела за признаване и компетентност, където или държавата по произход, или сезираната държава не прилага актовете, посочени в параграф 1 от настоящия член.

3. Освен на основанията, предвидени в дял III, признаване или изпълнение може да бъде отказано, ако основанията за компетентност, посочено в съдебното решение, е различно от това, предвидено от настоящата конвенция, а признаването или прилагането се иска по отношение на страна, която има местоживееене в държава, в която се прилага настоящата конвенция, но не се прилагат актовете, посочени в параграф 1 на настоящия член, освен ако съдебното решение не може да бъде признато или изпълнено по силата на правна норма в сезираната държава.

ЧЛЕН 65

Член 63, параграф 2 и членове 66 и 67 настоящата конвенция в отношенията между държавите, обвързани по настоящата конвенция, заменят двустранните и много странни споразумения, сключени между тях, относно същите дела като тези, за които се прилага настоящата конвенция. Заменят се конвенциите, посочени в приложение VII.

ЧЛЕН 66

1. Конвенциите, които са посочени в член 65, продължават да действат по отношение на области, спрямо които не се прилага настоящата конвенция.
2. Те продължават да действат по отношение на постановени съдебни решения и официално изготвени документи или такива, които са внесени като официални документи преди влизането в сила на настоящата конвенция.

ЧЛЕН 67

1. Настоящата конвенция не засяга действието на конвенции, по които са страни договарящите се страни и/или държавите, обвързани по настоящата конвенция и които във връзка със специфични области уреждат компетентността или признаването и изпълнението на съдебни решения. Без да се засягат задълженията, произтичащи от други споразумения между някои от договарящите се страни, настоящата конвенция не възпира договарящите се страни да сключват подобни конвенции.
2. Настоящата конвенция не пречи на съд на държава, обвързана по настоящата конвенция, която е страна по конвенция отнасяща се до специфична област, да се признае за компетентен по отношение на тази конвенция, дори когато ответникът е с местоживеене в друга държава, обвързана по настоящата конвенция, която не е страна по тази конвенция. Сезираният съд прилага, във всички случаи член 26 от настоящата конвенция;

3. Съдебни решения, постановени в държава, обвързана по настоящата конвенция, от съд, който се е признавал за компетентен по отношение на конвенция, засягаща специфична област, се признават и изпълняват в другите държави, обвързани по настоящата конвенция в съответствие с дял III от настоящата конвенция.

4. Освен на основанията, предвидени в дял III, признаване или изпълнение може да бъде отказано, ако сезираната държава не е обвързана по конвенцията по специфичен въпрос и ако лицето, по отношение на което се иска признаване или изпълнение има местоживеене в тази държава, или, ако сезираната държава е държава-членка на Европейската общност и съгласно конвенциите, които би следвало да се сключат от Европейската общност, в която и да е от нейните държави-членки, освен ако съдебното решение не може да бъде признато или изпълнено по силата на правна норма в сезираната държава.

5. Когато конвенция относно специфична област, по която са страни както държавата по произход, така и сезираната държава, установява условия за признаване и изпълнение на съдебни решения, се прилагат тези условия. Във всички случаи могат да бъдат приложени разпоредбите на настоящата конвенция относно процедурата за признаване и изпълнение на съдебни решения.

ЧЛЕН 68

1. Настоящата конвенция не засяга споразуменията по силата на които държавите, обвързани по настоящата конвенция, са се задължили преди влизането в сила на настоящата конвенция да не признават съдебни решения, издадени в други държави, страни по тази конвенция, срещу ответници, които имат местоживеене или обичайно пребиваване в трета държава, когато, в случаите предвидени в член 4, съдебното решение би могло да се основава единствено на компетентността, определена в член 3, параграф 2. Без да се засягат задълженията, произтичащи от други споразумения между някои от договарящите се страни, настоящата конвенция не възпира договарящите се страни да сключват подобни конвенции.

2. При все това, договаряща се страна не може да се задължи към трета държава да не признава съдебно решение, постановено в друга държава, обвързана по настоящата конвенция, от съд, който основава своята компетентност на наличие, в тази държава, на недвижим имот, принадлежащ на ответника или на конфискация от страна на ищеца на недвижим имот, които се намира там:

- а) ако искът е предявен, за да установи или защити правото на собственост или други вещни права върху този недвижим имот, за да може да го упражни или има за предмет други права, свързани с такъв имот, или
- б) ако недвижимият имот представлява обезпечение на задължение, което е предмет на делото по същество.

ДЯЛ VIII

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

ЧЛЕН 69

1. Конвенцията е открита за подписване от Европейската общност, Дания и държавите, които към момента на откриването за подписване, са членки на Европейската асоциация за свободна търговия.
2. Настоящата конвенция подлежи на ратифициране от подписващите страни. Инструментите за ратификация се депозират във Федералния съвет на Швейцария, който изпълнява ролята на депозитар на настоящата конвенция.
3. В момента на ратифицирането договарящите се страни могат да подадат декларации в съответствие с членове I, II и III от протокол 1.
4. Конвенцията влиза в сила на първия ден от шестия месец след датата, на която Европейската общност и членка на Европейската асоциация за свободна търговия депозират техните инструменти за ратифициране.

5. Конвенцията влиза в сила по отношение на всяка друга страна на първия ден от третия месец след депозирането на инструментите за ратифициране.

6. Без да се засяга член 3, параграф 3 от протокол 2, настоящата конвенция заменя Конвенцията относно компетентността и изпълнението на съдебни решения по граждански и търговски дела, съставена в Лугано на 16 септември 1988 г., считано от датата на влизането в сила в съответствие с параграфи 4 и 5 по-горе. Всякакви позовавания на Конвенцията от Лугано от 1988 г. в други актове да се разбират като препратки към настоящата конвенция.

7. Що се отнася до взаимоотношенията между държавите-членки на Европейската общност и неевропейските територии, посочени в член 70, параграф 1, буква б), конвенцията заменя Конвенцията за компетентността и изпълнението на съдебни решения по граждански и търговски дела, подписана в Брюксел на 27 септември 1968 г., и Протокола за тълкуване на тази конвенция от Съда на Европейските общности, подписан в Люксембург на 3 юни 1971 г., изменени от конвенциите за присъединяване към въпросната конвенция и към въпросния протокол на държавите, присъединяващи се към Европейските общности, считано от датата на влизане в сила на настоящата конвенция по отношение на тези територии в съответствие с член 73, параграф 2.

ЧЛЕН 70

1. След влизането в сила настоящата конвенция ще бъде открита за присъединяване към нея на:

а) държавите, които, след откриването на настоящата конвенция за подписване, станат членки на Европейската асоциация за свободна търговия, в съответствие с условията, предвидени в член 71;

б) държави-членки на Европейската общност, които действат от името на определени неевропейски територии, които са част от територията на тази държава-членка или за чиито външни отношения тази държава-членка носи отговорност, в съответствие с условията, предвидени в член 71;

в) всяка друга държава в съответствие с условията, предвидени в член 72.

2. Държавите, посочени в параграф 1, които желаят да станат договаряща се страна по настоящата конвенция, подават своята молба до депозитаря. Молбата, включително информацията, посочена в членове 71 и 72 трябва да са придружени от превод на английски и френски език.

ЧЛЕН 71

1. Всяка държава, посочена в член 70, параграф 1, букви а) и б), която желае да стане договаряща се страна по настоящата конвенция

а) съобщава информацията, изисквана за заявяване по настоящата конвенция;

б) може да подаде декларации в съответствие с членове I и III от протокол 1.

2. Депозитарят предава всякаква информация, получена в съответствие с параграф 1 до другите договарящи се страни преди депозиране на документа за присъединяване от страна на съответната държава.

ЧЛЕН 72

1. Всяка държава, посочена в член 70, параграф 1, буква в), която желае да стане договаряща се страна по настоящата конвенция:

а) обявява информацията, изисквана за заявяване по настоящата конвенция;

б) може да подаде декларации в съответствие с членове I и III от протокол 1; както и

в) предоставя информация на депозитаря относно:

- (1) нейната съдебна система, включително информация за назначаването и независимостта на съдиите;
- (2) нейното вътрешно законодателство относно гражданското съдопроизводство и изпълнението на съдебните решения; както и
- (3) нейното частно международно право относно гражданското съдопроизводство.

2. Депозитарят предава всякаква информация, получена в съответствие с параграф 1 до другите договарящи страни преди да отправи покана до съответната държава да се присъедини в съответствие с параграф 3 от настоящия член.

3. Без да се засяга параграф 4, депозитарят приканва съответната държава да се присъедини само, ако е получил единодушното съгласие на договарящите се страни. Договарящите се страни се стремят да дадат своето съгласие най-късно до една година след поканата на депозитаря.

4. Конвенцията влиза в сила само за взаимоотношения между присъединяващата се държава и договарящите се страни, които не са изразили никакви възражения относно присъединяването преди първия ден от третия месец, следващ депозирането на документа за присъединяване.

ЧЛЕН 73

1. Инструментите за присъединяване се депозират при депозитаря.
2. По отношение на присъединяващата се държава, посочена в член 70, конвенцията влиза в сила на първия ден от третия месец, следващ депозирането на документа за присъединяване. Считано от този момент, присъединяващата се държава се смята за договаряща се страна по конвенцията.
3. Всяка договаряща се страна може да подаде до депозитаря текст от настоящата конвенция на езика или на езиците на съответната договаряща се страна, който е автентичен, ако така са се споразумели договарящите се страни в съответствие с член 4 от протокол 2.

ЧЛЕН 74

1. Настоящата конвенция се сключва за неограничен период.
2. Всяка договаряща се страна може във всеки момент да денонсира настоящата конвенция чрез изпращане на нотификация до депозитаря.
3. Денонсирането влиза в сила в края на календарната година след изтичане на период от шест месеца, считано от датата на получаване на нотификация за денонсиране от депозитаря.

ЧЛЕН 75

Приложено към настоящата конвенция:

- протокол 1 относно определени въпроси на компетентността, процедурата и изпълнението,
- протокол 2 относно единното тълкуване на настоящата конвенция и относно постоянния комитет,
- протокол 3 относно прилагането на член 67 от настоящата конвенция,
- приложения I - IV и приложение VII, съдържащи информация, свързана с прилагането на настоящата конвенция,
- приложения V и VI, съдържащи сертификатите, посочени в членове 54, 58 и 57 от настоящата конвенция,
- приложение VIII, съдържащо автентичните езици, посочени в член 79 от настоящата конвенция, както и
- приложение IX относно прилагането на член II от протокол 1.

Тези протоколи и приложения представляват неразделна част от настоящата конвенция.

ЧЛЕН 76

Без да се засяга член 77, всяка договаряща се страна може да изисква преразглеждането на настоящата конвенция. За тази цел депозитарят свиква постоянния комитет, както е предвидено в член 4 от протокол 2.

ЧЛЕН 77

1. Договарящите се страни съобщават на депозитаря текста на разпоредбите от законите, които изменят списъците, посочени в приложения I - IV както и всякакви заличавания или добавяния към списъка, посочен в приложение VII и датата, на която са влезли в сила. Тези сведения, придружени от превод на английски и френски език, се предоставят в рамките на разумен срок преди влизането им в сила. Депозитарят, след консултиране с постоянния комитет съгласно член 4 от протокол 2, променя съответно, въпросните приложения. За тази цел договарящите се страни предоставят превод на промените съответно на техните езици.

2. Всяко изменение на приложения V - VI и VIII - IX от настоящата конвенция се приема от постоянния комитет съгласно член 4 от протокол 2.

ЧЛЕН 78

1. Депозитарят нотифицира договарящите се страни за:
 - а) депозирането на всеки документ за ратификация или присъединяване;
 - б) датите на влизане в сила на настоящата конвенция по отношение на договарящите се страни;
 - в) всяка декларация, получена в съответствие с членове I - IV от протокол 1;
 - г) всяко съобщение, направено в съответствие с член 74, параграф 2, член 77, параграфи 1 и 4 от протокол 3.
2. Нотификациите се придружават от преводи на английски и френски език.

ЧЛЕН 79

Настоящата конвенция, съставена в по един оригинал на езиците, изброени в приложение VIII, като всички текстове са еднакво автентични, се депозира във Федералния архив на Швейцария. Федералният съвет на Швейцария предава заверени копия на всяка договаряща се страна.

В ДОКАЗАТЕЛСТВО ЗА КОЕТО, долуподписаните упълномощени представители поставят собственоръчен подпис под настоящата конвенция

ПРОТОКОЛ 1
ОТНОСНО ОПРЕДЕЛЕНИ ВЪПРОСИ НА КОМПЕТЕНТОСТТА,
ПРОИЗВОДСТВОТО И ИЗПЪЛНЕНИЕТО

ВИСОКОДОГОВАРЯЩИТЕ СЕ СТРАНИ СЕ СПОРАЗУМЯХА КАКТО СЛЕДВА:

ЧЛЕН I

1. Съдебните и извънсъдебните документи, съставени в една от държавите, обвързани по настоящата конвенция, които трябва да бъдат връчени на лица в друга държава, обвързана по настоящата конвенция, се предават в съответствие с процедурите, предвидени в конвенциите и споразуменията, които се прилагат между тези държави.
2. Освен ако договарящата се страна, на чиято територия трябва да се осъществи връчването, не възрази чрез декларация до депозитаря, такива документи могат също да бъдат изпратени от съответните служебни лица на държавата, в която документът е съставен направо на съответните служебни лица на тази държава, където адресатът може да бъде открит. В този случай служебното лице на държавата по произход изпраща копие от документа до служебното лице на сезираната държава, който е оправомощен да го прехвърли на адресата. Документът се прехвърля по начин, описан в законодателството на сезираната държава. Прехвърлянето се удостоверява чрез протокол, изпратен направо до служебното лице на държавата по произход.
3. Държавите-членки на Европейската общност, обвързани по Регламент (ЕО) № 1348/2000 на Съвета от 29 май 2000 г. или по Споразумението между Европейската общност и Кралство Дания относно връчването на съдебни и извънсъдебни документи по граждански и търговски дела, подписано в Брюксел на 19 октомври 2005 г., прилагат в техните взаимоотношения този регламент и това споразумение.

ЧЛЕН II

1. Компетентността, определена в член 6, параграф 2 и член 11 по дела за поръчителство или гаранция или в други дела на трета страна, може да се изключи в държавите, обвързани по настоящата конвенция, посочени в приложение IX. Всяко лице с местоживееене в друга държава, обвързана по настоящата конвенция, може да бъде съдено в съдилищата на тази държава в съответствие с правилата, посочени в приложение IX.

2. В момента на ратифициране Европейската общност може да декларира, че правилата за компетентност по делата, посочени в член 6, параграф 2 и член 11 могат да не се прилагат в някои други държави-членки и да предостави информация за правилата, които се прилагат.

3. Съдебни решения, постановени в други държави, обвързани по настоящата конвенция на основание член 6, параграф 2 или член 11 се признават и изпълняват в държавите, посочени в параграфи 1 и 2 съгласно дял III. Правните последици, които съдебни решения, постановени в тези държави могат имат върху трети страни в резултат на прилагането на параграфи 1 и 2 също се признават в другите държави, обвързани по настоящата конвенция.

ЧЛЕН III

1. Швейцария си запазва правото да декларира след ратифицирането, че няма да прилага следната част от разпоредбата на член 34, параграф 2:

„освен ако ответникът не е успял да започне дело за оспорване на съдебното решение, когато е било възможно да направи това“.

Ако Швейцария декларира това, другите договарящи се страни прилагат същата резерва по отношение на съдебни решения, постановени от съдилищата на Швейцария.

2. По отношение на съдебни решения, постановени в присъединяваща се държава и посочени в член 70, параграф 1, буква в), договарящите се страни могат да си запазят чрез декларация:

- а) правото, посочено в параграф 1; както и
- б) правото, посочено в член 39, да проучват по собствена инициатива дали съществуват или не някои от основанията за отказване на признаване и изпълнение на съдебно решение без с това да се засягат разпоредбите на член 41.

3. Ако дадена договаряща се страна е направила подобна резерва спрямо присъединяваща се държава, както е посочено в параграф 2, тази присъединяваща се държава може чрез декларация да си запази същото право по отношение на съдебните решения, постановени от съдилищата на тази договаряща се страна.

4. С изключение на резервите, посочени в параграф 1, декларациите са валидни в продължение на пет години, като могат да се подновят в края на този период. Договарящата се страна нотифицира за подновяването на декларацията, посочена в параграф 2 не по-късно от шест месеца преди края на този период. Присъединяваща се държава може да поднови своята декларация по параграф 3, само след като е подновила съответната декларация по параграф 2.

ЧЛЕН IV

Декларациите, посочени в настоящия протокол могат да бъдат отеглени по всяко време чрез нотификация до депозитаря. Нотификацията се придружават от превод на английски и френски езици. Договарящите се страни осигуряват преводи на собствените си езици. Всяко такова отегляне влиза в сила на първия ден от третия месец след нотифицирането.

ПРОТОКОЛ 2
ОТНОСНО ЕДНАКВОТО ТЪЛКУВАНЕ
НА КОНВЕНЦИЯТА
И ОТНОСНО ПОСТОЯННИЯ КОМИТЕТ

ПРЕАМБЮЛ

ВИСОКОДОГОВАРЯЩИТЕ СЕ СТРАНИ,

КАТО ВЗЕХА ПРЕДВИД член 75 от настоящата конвенция,

КАТО ИМАТ ПРЕДВИД значителната връзка между настоящата конвенция, Конвенцията от Лугано от 1988 г., както и актовете, посочени в член 64, параграф 1 от настоящата конвенция,

КАТО ИМАТ ПРЕДВИД, че Съдът на Европейските общности е компетентен да постановява решения относно тълкуването на разпоредбите на актовете, посочени в член 64, параграф 1 от настоящата конвенция,

КАТО ИМАТ ПРЕДВИД, че настоящата конвенция става част от правилата на Общността и че поради това Съдът на Европейските общности е компетентен да постановява решения относно тълкуването на разпоредбите на настоящата конвенция по отношение на приложението от страна на съдилищата на държавите-членки на Европейската общност,

ЗАПОЗНАТИ с решенията, постановени от Съда на Европейските общности относно тълкуването на актовете, посочени в член 64, параграф 1 от настоящата конвенция както и с решенията, постановени от съдилищата на договарящите се страни по Конвенцията от Лугано от 1988 г. относно последната преди момента на подписване на настоящата конвенция,

КАТО ИМАТ ПРЕДВИД, че едновременната редакция на Конвенцията от Лугано от 1988 г. и на Брюкселската конвенция, която доведе до изменение на текста, съгласно който се сключиха тези конвенции, бе направена предимно въз основа на гореспоменатите решения относно Конвенцията от Лугано от 1988 г. и Брюкселската конвенция от 1968 г.,

КАТО ИМАТ ПРЕДВИД, че измененият текст на Брюкселската конвенция е включен, след влизането в сила на Договора от Амстердам, в Регламент (ЕО) № 44/2001,

КАТО ИМАТ ПРЕДВИД, че този изменен текст също е послужил като основа на текста на настоящата конвенция,

В ТЯХНОТО ЖЕЛАНИЕ да предотвратят, при пълно зачитане на независимостта на съдилищата, различия в тълкуването и да постигнат колкото се може по еднакво тълкуване на разпоредбите на настоящата конвенция и на тези от Регламент (ЕО) № 44/2001, които са трайно възпроизведени в настоящата конвенция, както и на други актове, посочени в член 64, параграф 1 от настоящата конвенция,

СЕ СПОРАЗУМЯХА ЗА СЛЕДНОТО:

ЧЛЕН 1

1. Всеки съд, който прилага и тълкува настоящата конвенция обръща надлежно внимание на принципите, предвидени във всяко значимо решение относно съответната(ите) разпоредба(и) или всяка сходна разпоредба(и) на Конвенцията от Лугано от 1988 г., както и на актовете, посочени в член 64, параграф 1 от настоящата конвенция, постановени от съдилищата на държавите, обвързани по настоящата конвенция и от Съда на Европейските общности.

2. По отношение на съдилищата на държавите-членки на Европейската общност, задължението, предвидено в параграф 1 се прилага без да се засягат техните задължения във връзка със Съда на Европейските общности, произтичащи от Договора за основаване на Европейската общност или от Споразумението между Европейската общност и Кралство Дания относно компетентността, признаването и изпълнението на съдебни решения по граждански и търговски дела, подписано в Брюксел на 19 октомври 2005 г.

ЧЛЕН 2

Всяка държава, обвързана по настоящата конвенция, без да е държава-членка на Европейската общност има право да представи становища по дело или писмени бележки в съответствие с член 23 от Протокола относно статута на Съда на Европейските общности, в случаите, в които съд или правораздавателен орган на държава-членка на Европейската общност сезира Съда на Европейските общности с преюдициален въпрос относно тълкуването на настоящата конвенция или на други актове, посочени в член 64, параграф 1 от настоящата конвенция.

ЧЛЕН 3

1. Комисията на Европейските общности създава система за обмен на информация, относно съответните съдебни решения, постановени съгласно настоящата конвенция, както и съответните съдебни решения, постановени по Конвенцията от Лугано от 1988 г., и актовете, посочени в член 64, параграф 1 от настоящата конвенция. Обществото трябва да има достъп до тази система, като тя съдържа решения, постановени от националните съдилища последна инстанция и от Съда на Европейските общности, както и решения от особено значение, които са окончателни и са постановени съгласно настоящата конвенция, Конвенцията от Лугано от 1988 г., и актовете, посочени в член 64, параграф 1 от настоящата конвенция. Решенията са класифицирани по категории, като са предоставени резюмета.

Системата включва решения, предадени в Комисията от компетентните органи на държавите, обвързани по настоящата конвенция, както е посочено по-горе и постановени от съдилищата на тези държави.

2. Подборът на делата от особен интерес за правилното действие на конвенцията ще бъде осъществяван от секретаря на Съда на Европейските общности, който представя подбраното прецедентно право на среща на експертите в съответствие с член 5 от настоящия протокол.

3. Докато Европейските общности изградят системата, съгласно параграф 1, Съдът на Европейските общности поддържа система за обмен на информация, създадена съгласно протокол 2 от Конвенцията от Лугано от 1988 г. за решения, постановени съгласно настоящата конвенция или Конвенцията от Лугано от 1988 г.

ЧЛЕН 4

1. Създава се постоянен комитет, който се състои от представители на договарящите се страни.

2. По молба на договаряща се страна депозитарят на конвенцията свиква съвещания на комитета с цел:

- консултиране относно връзката на настоящата конвенция с други международни актове,
- консултиране относно прилагането на член 67, включително планираните присъединявания към споразумения в специфични области в съответствие с член 67, параграф 1 както и относно законодателните предложения в съответствие с протокол 3,
- обсъждане на присъединяването на нови държави. По-специално, комитетът може да постави на присъединяващите се държави, посочени в член 70, параграф 1, буква в), въпроси относно тяхната съдебна система и прилагането на конвенцията. Комитетът може също да разгледа евентуалните приспособявания на конвенцията, необходими за нейното прилагане в присъединяващите се държави,
- приемането на нови автентични езикови варианти съгласно член 73, параграф 3 от настоящата конвенция и необходимите изменения на приложение VIII,
- консултиране относно редакция на конвенцията съгласно член 76,

- консултиране относно изменения на приложения I до IV и приложение VII съгласно член 77, параграф 1,
 - приемането на изменения на приложения V и VI съгласно член 77, параграф 2,
 - оттеглянето на резерви и декларации, направени от договарящите се страни съгласно протокол 1 и необходимите изменения на приложение IX.
3. Комитетът установява процедурни правила относно функционирането си и начина на взимане на решения. Тези правила трябва да предвиждат възможността за консултиране и взимане на решения чрез писмена процедура.

ЧЛЕН 5

1. Депозитарят може да свика, когато това е необходимо, среща на експерти, с цел обмен на възгледи относно действието на конвенцията, и по-специално относно развитието на прецедентното право и новото законодателство, което може да окаже въздействие върху прилагането на конвенцията.
2. Участниците в срещата трябва да бъдат експерти на договарящите се страни: от държавите, обвързани по настоящата конвенция, от Съда на Европейските общности и от Европейската асоциация за свободна търговия. Срещата е открита за всякакви други експерти, чието присъствие се счита за уместно.
3. Постоянният комитет, посочен в член 4 от настоящия протокол, може да бъде сезиран по всякакви проблеми, произтичащи от действието на настоящата конвенция, с цел предприемането на по-нататъшни действия.

ПРОТОКОЛ 3
ОТНОСНО ПРИЛАГАНЕТО НА ЧЛЕН 67
ОТ НАСТОЯЩАТА КОНВЕНЦИЯ

ВИСОКОДОГОВАРЯЩИТЕ СЕ СТРАНИ СЕ СПОРАЗУМЯХА КАКТО СЛЕДВА:

1. По смисъла на конвенцията, разпоредби, които определят компетентността или признаването или изпълнението на съдебни решения, постановени в специфичните области и които се съдържат или ще се съдържат в актове на институциите на Европейските общности, следва да се разбират по същия начин както споразуменията, посочени в член 67, параграф 1.
2. Ако една от договарящите се страни е на мнение, че разпоредба, която се съдържа в предложение за акт на институциите на Европейските общности, е несъвместима с настоящата конвенция, то договарящите се страни трябва бързо да обсъдят изменение на конвенцията съгласно член 76, без да се засяга процедурата, установена в протокол 2.
3. В случай, че договаряща се страна или няколко страни съвместно включат някои или всички разпоредби, които се съдържат в актове на институциите на Европейската общност, посочени в параграф 1, в националното(ите) си законодателство(а), то тези разпоредби на националното законодателство ще се разбират по същия начин като споразуменията, посочени в член 67, параграф 1.
4. Договарящите се страни съобщават на депозитаря текста на разпоредбите, упоменати в параграф 3. Съобщенията се придружават от превод на английски и френски език.

ПРИЛОЖЕНИЕ I

Правилата за компетентност, посочени в член 3, параграф 2 и член 4, параграф 2 от конвенцията са както следва:

- в Белгия: членове 5–14 от Закона от 16 юли 2004 г. за международното частно право,
- в България: член 4, параграф 1 от Кодекса за международното частно право,
- в Чешката република: член 86 от Акт № 99/1963 Coll., Граждански процесуален кодекс (*občanský soudní řád*), с измененията,
- в Дания: член 246, параграфи 2 и 3 от Закона за съдебната власт (*Lov om rettens pleje*),
- в Германия: член 23 от Гражданския процесуален кодекс (*Zivilprozeßordnung*),
- в Естония: параграф 86 от Гражданския процесуален кодекс (*tsiviilkohtumenetluse seadustik*),
- в Гърция: член 40 от Гражданския процесуален кодекс (*Κώδικας Πολιτικής Δικονομίας*),
- във Франция: членове 14 и 15 от Гражданския кодекс (*Code civil*),

- в Исландия: член 32, параграф 4 от Гражданския процесуален закон (*Lög um meðferð einkamála nr. 91/1991*),
- в Ирландия: правилата, които позволяват компетентността да се основава на документа за образуване на производството, след връчването му на ответника по време на неговото временно пребиваване в Ирландия,
- в Италия: членове 3 и 4 от Закон № 218 от 31 май 1995 г.,
- в Кипър: раздел 21, параграф 2 от Закон за съдилищата № 14 от 1960 г., с измененията,
- в Латвия: раздел 27 и параграфи 3, 5, 6, и 9 от раздел 28 от Гражданския процесуален закон (*Civilprocesa likums*),
- в Литва: член 31 от Гражданския процесуален кодекс (*Civilinio proceso kodeksas*),
- в Люксембург: членове 14 и 15 от Гражданския кодекс (*Code civil*),
- в Унгария: член 57 от Наредба № 13 от 1979 г. за международното частно право (*a nemzetközi magánjogról szóló 1979. évi 13. törvényerejű rendelet*),
- в Малта: членове 742, 743 и 744 от Гражданския процесуален и функционален кодекс - глава 12 (*Kodiċi ta' Organizzazzjoni u Proċedura Ċivili - Kap. 12*) и член 549 от Търговския кодекс - глава 13 (*Kodiċi tal-kummerċ - Kap. 13*),

- в Норвегия: раздел 4-3, параграф 2, второ изречение от Закона за разглеждане и решаване на дела (*tvisteloven*),
- в Австрия: член 99 от Закона за компетентността на съдилищата (*Jurisdiktionsnorm*),
- в Полша: членове 1103 и 1110 от Гражданския процесуален кодекс (*Kodeks postępowania cywilnego*), доколкото те определят компетентност на основание местоживееене на ответника в Полша, право на собственост на ответника върху недвижим имот, намиращ се в Полша, въз основа на правото му да има вещни права върху недвижими имоти в Полша, както и поради това, че предметът на спора се намира в Полша или че една от страните е полски гражданин,
- в Португалия: член 65 и член 65А от Гражданския процесуален кодекс (*Código de Processo Civil*) и член 11 от Трудовия процесуален кодекс (*Código de Processo de Trabalho*),
- в Румъния: членове 148-157 от Закон № 105/1992 относно международно-частно правните отношения,
- в Словения: член 48, параграф 2 от Закона за международното частно право и производство (*Zakon o mednarodnem zasebnem pravu in postopku*) във връзка с член 47, параграф 2 от Гражданско процесуалния закон (*Zakon o pravdnem postopku*) и член 58 от Закона за международното частно право и производство (*Zakon o mednarodnem zasebnem pravu in postopku*) във връзка с член 59 Гражданския процесуален закон (*Zakon o pravdnem postopku*),
- в Словакия: членове 37 до 37е от Акт № 97/1963 относно Закона за международното частно право и процедурния правилник, свързан с него,

- в Швейцария: le for du lieu du séquestre/Gerichtsstand des Arrestortes/foro del luogo del sequestro в рамките на смисъла на член 4 от loi fédérale sur le droit international privé/Bundesgesetz über das internationale Privatrecht/legge federale sul diritto internazionale privato,
- във Финландия: второто, третото и четвъртото изречения от първи параграф от раздел 1 от глава 10 от Кодекса за съдебно производство (*oikeudenkäymiskaari/rättegångsbalken*),
- в Швеция: първото изречение от първи параграф от раздел 3 от глава 10 от Кодекса за съдебно производство (*rättegångsbalken*),
- в Обединеното кралство: правилата, които позволяват компетентността да се основава на:
 - а) документа за образуване на производството, след връчването му на ответника по време на неговото временно пребиваване в Обединеното кралство, или
 - б) наличието в рамките на Обединеното кралство на имот, собственост на ответника, или
 - в) конфискация от ищеца на имот, разположен в Обединеното кралство.

ПРИЛОЖЕНИЕ II

Съдилищата или компетентните власти, пред които може да се представи молбата по член 39 от конвенцията, са следните:

- в Белгия: „*tribunal de première instance*“ или „*rechtbank van eerste aanleg*“ или „*erstinstanzliches Gericht*“,
- в България: Софийски градски съд,
- в Чешката република: „*okresní soud*“ или „*soudní exekutor*“,
- в Дания: „*byret*“,
- в Германия:
 - а) съдията-председател на състав на „*Landgericht*“,
 - б) нотариус в производство за обявяване на изпълнението на официален инструмент,
- в Естония: „*maakohus*“ (окръжния съд),

- в Гърция: „Μονομελές Πρωτοδικείο“,
- в Испания: „Juzgado de Primera Instancia“,
- във Франция:
 - а) „greffier en chef du tribunal de grande instance“;
 - б) „président de la chambre départementale des notaires“ в случай на прилагане на декларация за изпълняемост на нотариален официален документ;
- в Ирландия: „High Court“,
- в Исландия: „héraðsdómur“,
- в Италия: „corte d’appello“,
- в Кипър: „Επαρχιακό Δικαστήριο“ или, в случай на решение по дела за издръжка: „Οικογενειακό Δικαστήριο“,
- в Латвия: „rajona (pilsētas) tiesa“,

- в Литва: „*Lietuvos apeliacinis teismas*“,
- в Люксембург: съдията-председател на „*tribunal d'arrondissement*“,
- в Унгария: „*megyei bíróság székhelyén működő helyi bíróság*“, а в Будапеща: „*Budai Központi Kerületi Bíróság*“,
- в Малта: „*Prim' Awla tal-Qorti Ċivili*“ или „*Qorti tal-Magistrati ta' Għawdex fil-ġurisdizzjoni superjuri tagħha*“, или, в случай на решение по дело за издръжка: „*Registratur tal-Qorti*“, препратени от „*Ministru responsabbli għall-Ġustizzja*“,
- в Нидерландия: „*voorzieningenrechter van de rechtbank*“,
- в Норвегия: „*tingrett*“,
- в Австрия: „*Bezirksgericht*“,
- в Полша: „*sąd okręgowy*“,
- в Португалия: „*Tribunal de Comarca*“,
- в Румъния: „*Tribunal*“,

- в Словения: „*okrožno sodišče*“,
- в Словакия: „*okresný súd*“,
- в Швейцария:
 - а) що се отнася до съдебни решения, които постановяват изплащането на парична сума: „*juge de la mainlevée*“ / „*Rechtsöffnungsrichter*“ / „*giudice competente a pronunciare sul rigetto dell'opposizione*“, в рамките на производството по членове 80 и 81 от *loi fédérale sur la poursuite pour dettes et la faillite* / *Bundesgesetz über Schuldbetreibung und Konkurs* / *legge federale sulla esecuzione e sul fallimento*;
 - б) що се отнася до изпълнение, различно от изплащането на парична сума: „*juge cantonal d'exequatur*“ *compétent* / *zuständiger „kantonaler Vollstreckungsrichter*“ / „*giudice cantonale*“ *competente a pronunciare l'exequatur*,
- във Финландия: „*käräjäoikeus/ tingsrätt*“,
- в Швеция: „*Svea hovrätt*“,

– в Обединеното кралство:

- а) в Англия и Уелс: „*High Court of Justice*“ или в случай на решение по дела за издръжка: „*Magistrates' Court*“, препратени от Държавния секретар;
- б) в Шотландия: „*Court of Session*“ или в случай на решение по дела за издръжка: „*Sheriff Court*“, препратени от Държавния секретар;
- в) в Северна Ирландия: „*High Court of Justice*“ или в случай на решение по дела за издръжка: „*Magistrates' Court*“, препратени от Държавния секретар;
- г) в Гибралтар: „*Supreme Court of Gibraltar*“ или в случай на решение по дела за издръжка: „*Magistrates' Court*“, препратени от Главния прокурор на Гибралтар.

ПРИЛОЖЕНИЕ III

Съдилищата, пред които могат да се завеждат жалбите, посочени в член 43, параграф 2 от конвенцията, са следните:

- в Белгия:
 - а) що се отнася до жалба на ответника: „*tribunal de première instance*“ или „*rechtbank van eerste aanleg*“, или „*erstinstanzliches Gericht*“;
 - б) що се отнася до жалба на ищеца: „*cour d’appel*“ или „*hof van beroep*“,
- в България: Апелативен съд – гр. София,
- в Чешката република: апелативния съд чрез окръжния съд,
- в Дания: „*landsret*“,
- във Федерална република Германия: „*Oberlandesgericht*“,
- в Естония: „*ringkonnakohtus*“,
- в Гърция: „*Εφετείο*“,

- в Испания: „*Juzgado de Primera Instancia*“, който е отговорен за постановвяването на решението, което на свой ред може да бъде обжалвано пред „*Audiencia Provincial*“,
- във Франция:
 - а) „*cour d’appel*“ по решения, допускащи прилагането;
 - б) съдията-председател на „*tribunal de grande instance*“, по решения, с които се отказва прилагането,
- в Ирландия: „*High Court*“,
- в Исландия: „*héraðsdómur*“,
- в Италия: „*corte d’appello*“,
- в Кипър: „*Επαρχιακό Δικαστήριο*“ или, в случай на решение по дела за издръжка: „*Οικογενειακό Δικαστήριο*“,
- в Латвия: „*Apgabaltiesa*“ чрез „*rajona (pilsētas) tiesa*“,
- в Литва: „*Lietuvos apeliacinis teismas*“,

- в Люксембург: „*Cour supérieure de Justice*“ в качеството му на апелативен съд по граждански дела,
- в Унгария: районният съд, разположен в седалището на окръжния съд (в Будапеща: Централен районен съд на Буда); решение по жалбата се постановява от окръжния съд (в Будапеща: Столичен съд),
- в Малта: „*Qorti ta' l-Appell*“ в съответствие с процедурата, предвидена за жалби в *Kodiċi ta' Organizzazzjoni u Proċedura Ċivili - Kap.12* или, в случай на решение за издръжка, от „*ċitazzjoni*“ пред „*Prim' Awla tal-Qorti ivili jew il-Qorti tal-Maġistrati ta' Għawdex fil-gurisdizzjoni superjuri tagħha*“,
- в Нидерландия: „*rechtbank*“,
- в Норвегия: „*lagmannsrett*“,
- в Австрия: „*Landesgericht*“ чрез „*Bezirksgericht*“,

- в Полша: „*sąd apelacyjny*“ чрез „*sąd okręgowy*“,
- в Португалия: „*Tribunal da Relação*“ е компетентният съд. По силата на действащото национално законодателство жалбите се подават под формата на иск, подаден пред съда, постановил решението, което се обжалва,
- в Румъния: „*Curte de Apel*“,
- в Словения: „*okrožno sodišče*“,
- в Словакия: апелативният съд чрез окръжния съд, чието решение се обжалва,
- в Швейцария: „*tribunal cantonal /Kantonsgericht / tribunale cantonale*“,
- във Финландия: „*hovioikeus / hovrätt*“,
- в Швеция: „*Svea hovrätt*“,

– в Обединеното кралство:

- а) в Англия и Уелс: „*High Court of Justice*“ или в случай на решение по дела за издръжка: „*Magistrates' Court*“;
- б) в Шотландия: „*Court of Session*“ или в случай на решение по дела за издръжка: „*Sheriff Court*“;
- в) в Северна Ирландия: „*High Court of Justice*“ или в случай на решение по дела за издръжка: „*Magistrates' Court*“;
- г) в Гибралтар: „*Supreme Court of Gibraltar*“ или в случай на решение по дела за издръжка: „*Magistrates' Court*“.

ПРИЛОЖЕНИЕ IV

Жалбите, които могат да се подадат съобразно член 44 от конвенцията, са следните:

- в Белгия: Гърция, Испания, Италия, Люксембург, Нидерландия и Франция: касационна жалба,
- в България: обжалване пред Върховния касационен съд,
- в Чешката република: „*dovolání*“ и „*žaloba pro zmatečnost*“,
- в Дания: жалба до „*højesteret*“, с позволение на „*Procesbevillingsnævnet*“,
- във Федерална република Германия: „*Rechtsbeschwerde*“,
- в Естония: „*kassatsioonikaebus*“,
- в Ирландия: жалба поради неспазване на закона пред „*Supreme Court*“,
- в Исландия: жалба пред „*Hæstiréttur*“,

- в Кипър: жалба пред Върховния съд,
- в Латвия: жалба пред „*Augstākās tiesas Senāts*“ чрез „*Apgabaltiesa*“,
- в Литва: жалба пред „*Lietuvos Aukščiausiasis Teismas*“,
- в Унгария: „*felülvizsgálati kérelem*“,
- в Малта: не съществува право на следващо обжалване; в случай на решение по дела за издръжка: „*Qorti ta' l-Appell*“ в съответствие с процедурата за жалби, предвидена в „*kodiċi ta' Organizzazzjoni u Procedura Ċivili - Kap. 12*“,
- в Норвегия: жалба пред ~~„*Høyesteretts Ankeutvalg*“~~ или „*Høyesterett*“,
- в Австрия: „*Revisionsrekurs*“,
- в Полша: „*skarga kasacyjna*“,
- в Португалия: жалба поради неспазване на закона,
- в Румъния: „*contestatie in anulare*“ или „*revizuire*“,

- в Словения: жалба пред „*Vrhovno sodišče Republike Slovenije*“,
- в Словакия: „*dovolanie*“,
- в Швейцария: „*recours devant le Tribunal fédéral*“ / „*Beschwerde beim Bundesgericht*“ / „*ricorso davanti al Tribunale federale*“,
- във Финландия: жалба пред „*korkein oikeus / högsta domstolen*“,
- в Швеция: жалба пред „*Högsta domstolen*“,
- в Обединеното кралство: еднократна следваща жалба поради неспазване на закона.

ПРИЛОЖЕНИЕ V

Сертификат за съдебни решения и съдебни спогодби, посочени в членове 54 и 58 от Конвенцията относно компетентността, признаването и изпълнението на съдебни решения по граждански и търговски дела

1. Държава по произход
2. Съд или компетентен орган, който издава сертификата
 - 2.1. Име
 - 2.2. Адрес
 - 2.3. Тел./факс/електронна поща
3. Съд, който е постановил съдебното решение/одобрил съдебната спогодба*
 - 3.1. Вид съд
 - 3.2. Местоположение на съда

4. Съдебно решение/съдебна спогодба*

4.1. Дата

4.2. Референтен номер

4.3. Страни по съдебното решение/съдебната спогодба*

4.3.1. Име(на) на ищеца(ците)

4.3.2. Име(на) на ответника(ниците)

4.3.3. Име(на) на друга(и) страна(и), ако има

4.4. Дата на валидност на документа, установяващ процедурите за произнасяне на съдебното решение, в случай че не е посочена

4.5. Текст на съдебното решение/съдебната спогодба*, така както е приложен към настоящия сертификат

5. Имена на страните, на които е предоставена правна помощ

Съдебното решение/съдебната спогодба* е приложимо(а) в държавата-членка по произход (членове 38 и 58 от конвенцията) срещу:

Име:

Съставено в(място) на (дата)

Подпис и/или печат

* Ненужното се зачертава

ПРИЛОЖЕНИЕ VI

Сертификат за автентични документи, посочени в член 57, параграф 4 от Конвенцията относно компетентността, признаването и изпълнението на съдебни решения по граждански и търговски дела

1. Държава по произход
2. Съд или компетентен орган, който издава сертификата
 - 2.1. Име
 - 2.2. Адрес
 - 2.3. Тел./факс/електронна поща
3. Орган, който е дал автентичност на документа
 - 3.1. Орган, участващ в съставянето на автентичния документ (ако е приложимо)
 - 3.1.1. Наименование и предназначение на органа
 - 3.1.2. Местоположение на органа

3.2. Орган, който е регистрирал автентичния документ (ако е приложимо)

3.2.1. Вид орган

3.2.2. Местоположение на органа

4. Автентичен документ

4.1. Описание на документа

4.2. Дата

4.2.1. на която е съставен документът

4.2.2. ако са различни: на която е регистриран документът

4.3. Референтен номер

4.4. Страни по документа

4.4.1. Име на кредитора

4.4.2. Име на длъжника

5. Текст на подлежащото на изпълнение задължение, така както е приложено към този сертификат.

Оригиналният документ подлежи на изпълнение срещу длъжника в държавата по произход (член 57, параграф 1 от конвенцията)

Съставено в _____ дата

Подпис и/или печат

ПРИЛОЖЕНИЕ VII

Конвенциите, които се заменят съгласно член 65 от настоящата конвенция, по-специално, са следните:

- Договорът между Конфедерация Швейцария и Испания относно взаимното прилагане на съдебни решения по граждански и търговски дела, подписан в Мадрид на 19 ноември 1896 г.,
- Конвенцията между Чехословашката република и Конфедерация Швейцария относно признаването и прилагането на съдебни решения, заедно с допълнителен протокол, подписана в Берн на 21 декември 1926 г.,
- Конвенцията между Конфедерация Швейцария и Германския Райх относно признаването и изпълнението на съдебни и арбитражни решения, подписана в Берн на 2 ноември 1929 г.,
- Конвенцията между Дания, Финландия, Исландия, Норвегия и Швеция относно признаването и изпълнението на съдебни решения, подписана в Копенхаген на 16 март 1932 г.
- Конвенцията между Конфедерация Швейцария и Италия относно признаването и изпълнението на съдебни решения, подписана в Рим на 3 януари 1933 г.,
- Конвенцията между Швеция и Конфедерация Швейцария относно признаването и изпълнението на съдебни и арбитражни решения, подписана в Стокхолм на 15 януари 1936 г.,

- Конвенцията между Конфедерация Швейцария и Белгия относно признаването и прилагането на съдебни и арбитражни решения, подписана в Берн на 29 април 1959 г.,
- Конвенцията между Австрия и Конфедерация Швейцария относно признаването и изпълнението на съдебни решения, подписана в Берн на 16 декември 1960 г.,
- Конвенцията между Норвегия и Обединеното кралство, която предвижда реципрочно признаване и изпълнение на съдебни решения по граждански дела, подписана в Лондон на 12 юни 1961 г.,
- Конвенцията между Норвегия и Федерална република Германия относно признаването и изпълнението на съдебни решения и подлежащи на изпълнение документи по граждански и търговски дела, подписана в Осло на 17 юни 1977 г.
- Конвенцията между Дания, Финландия, Исландия, Норвегия и Швеция относно признаването и изпълнението на съдебни решения по граждански дела, подписана в Копенхаген на 11 октомври 1977 г., както и
- Конвенцията между Норвегия и Австрия относно признаването и изпълнението на съдебни решения по граждански дела, подписана във Виена на 21 май 1984 г.

ПРИЛОЖЕНИЕ VIII

Езиците, посочени в член 79 от настоящата конвенция са: български, чешки, датски, нидерландски, английски, естонски, финландски, френски, немски, гръцки, унгарски, исландски, ирландски, италиански, латвийски, литовски, малтийски, норвежки, полски, португалски, румънски, словашки, словенски, испански и шведски.

ПРИЛОЖЕНИЕ IX

Държавите и правилата, посочени в член II от протокол 1 са следните:

- Германия: членове 68, 72, 73 и 74 от Гражданския процесуален кодекс (*Zivilprozeßordnung*) относно призоваване на трети страни,
- Австрия: член 21 от Гражданския процесуален кодекс (*Zivilprozeßordnung*) относно призоваване на трети страни,
- Унгария: членове 58 до 60 от Гражданския процесуален кодекс (*Polgári perrendtartás*) относно призоваване на трети страни,
- Швейцария, по отношение на тези кантони, чиито приложим граждански процесуален кодекс не предвижда компетентността, посочена в член 6, параграф 2 и член 11 от настоящата конвенция: съответните разпоредби относно призоваване на трети страни (*litis denuntiatio*) от приложимия граждански процесуален кодекс.